

Uchwała Nr 293/2016
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 11 lutego 2016 r.

dotycząca obywatelskiego projektu ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Medycznego
im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy

Po rozpatrzeniu, na wniosek Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 26 stycznia 2016 r. (pismo GMS-WP-173-20/16), obywatelskiego projektu ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Medycznego im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Rada Główna, stosownie do art. 45 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) **negatywnie** opiniuje przedłożony projekt.

Uzasadnienie

1. Powojenna historia rozwoju kształcenia lekarzy w Bydgoszczy sięga początku lat 50. Sukcesywnie, w oparciu o własne zasoby lub wspierając się pozycją instytucjonalną i zasobami zewnętrznymi, powstawały: Zakład Doskonalenia Lekarzy w Szpitalu im. Dr. Antoniego Jurasza, Oddział Studium Doskonalenia Lekarzy, Zespół Nauczania Klinicznego Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Gdańsku, Filia Akademii Medycznej w Gdańsku z siedzibą w Bydgoszczy, z zamiejscowym Oddziałem Wydziału Lekarskiego, Zamiejscowy II Wydział Lekarski AM w Gdańsku, Akademia Medyczna w Bydgoszczy (1984). Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy została przekształcona w jednostkę organizacyjną Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu przybierając nazwę Collegium Medicum, stając się integralną częścią dużej uczelni akademickiej mającej wysoki prestiż naukowo-dydaktyczny w Polsce północno-zachodniej. Proces integracji Collegium Medicum, kontynuatora Akademii Medycznej w Bydgoszczy, jako sprofilowanej dyscyplinarnie instytucji naukowo-dydaktycznej z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika jest zgodny z tendencjami występującymi w wielu krajach na świecie, a także ma odpowiednik w precedensie integracji AM z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie. Collegium Medicum UJ jest integralną częścią Uniwersytetu Jagiellońskiego, a w innych silnych ośrodkach akademickich w Polsce rozważane są projekty podobnych łączeń.
2. Przedłożony projekt ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Medycznego im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy (dalej „projekt Ustawy”) nie zawiera merytorycznego uzasadnienia celowości a tym bardziej konieczności wydzielenia Collegium Medicum ze struktur UMK. Brak także jasnych przesłanek wskazujących, że jego utworzenie pozwoli na uzyskanie określonej wartości dodanej. Nadto, wysoce kontrowersyjne jest lakoniczne stwierdzenie w pierwszym zdaniu uzasadnienia w brzmieniu „projekt ustawy nie powoduje żadnych skutków finansowych natomiast przywraca rzeczywiste warunki nauczania akademickiego medycyny w Bydgoszczy”. Poza dyskusją jest, że projekt ustawy jako taki nie pociąga za sobą istotnych skutków finansowych natomiast jego realizacja - bez wątplenia - takie skutki pociąga, z czego wnioskodawcy albo nie chcą

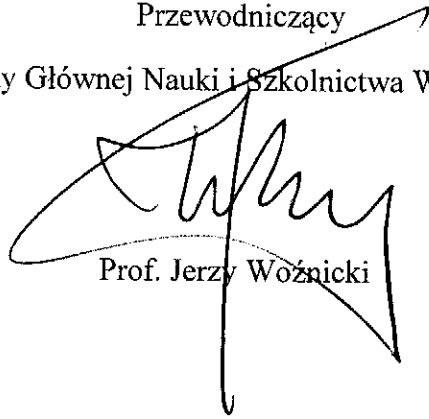
albo nie zdają sobie sprawy. Trzeba uznać to nie tylko za słabość, ale wręcz za wadę wniosku. Ponadto, nie sposób znaleźć argumentów potwierdzających drugą część zdania uzasadnienia projektu ustawy, bowiem obecnie akademickie nauczanie medycyny w Bydgoszczy ma faktycznie miejsce. Świadczą o tym dowodnie zarówno informacje o zasobach materialnych Collegium Medicum w Bydgoszczy jak i informacje o zatrudnieniu 1191 pracowników czy kształceniu 5885 studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych a także 170 cudzoziemców na studiach anglojęzycznych. Natomiast gdyby przyjąć, że obecnie nie ma rzeczywistych warunków do nauczania akademickiego medycyny w Bydgoszczy to należałoby zweryfikować status i jakość działalności Collegium Medicum, nie tylko z punktu widzenia utworzenia uniwersytetu ale także uprawnień do działalności dydaktycznej samego Collegium. Przedłożone informacje nie dają podstaw do oceny co uniemożliwia lub choćby przeszkadza Wnioskodawcom w realizacji misji kształcenia i prowadzenia badań naukowych w strukturach UMK. Ponadto nie podjęto nawet próby oszacowania utraty korzyści wynikających z synergii instytucjonalnej Collegium Medicum i UMK podobnie jak nie ma wskazanych korzyści z projektowanej zmiany statusu tej jednostki.

3. Podnosząc wątpliwości natury legislacyjnej związane z odpowiedzią na pytanie czy ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym, mająca charakter swego rodzaju ustawy systemowej, dopuszcza coś takiego, jak wydzielenie jednostki z uniwersytetu przy aktualnym brzmieniu art. 18 (podział przez wydzielenie to coś innego niż tylko „utworzenie uczeni publicznej”). Ponadto zwracając uwagę na problemy powstające przy utworzeniu Uniwersytetu Medycznego im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy w kontekście regulacji Kodeksu Pracy Rada Główna podnosi kwestię autonomii uniwersytetu, jako kluczowej wartości w każdym systemie społeczno-gospodarczym, w tym także w Polsce, zapewnionej w art.70 ust.5 Konstytucji RP. W tym kontekście wskazać trzeba, że w uzasadnieniu projektu Ustawy nie ma żadnej wzmianki o debacie w środowisku akademickim UMK czy organach tegoż Uniwersytetu na temat koncepcji wydzielenia podstawowej jednostki organizacyjnej. Nie ma także dowodów, że społeczność akademicka Collegium Medicum popiera inicjatywę ustawodawczą Komitetu Obywatelskiego utworzenia Uniwersytetu Medycznego im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, a nawet, że miała jakąkolwiek okazję wypowiedzieć się w tej sprawie. Nieznane jest ani stanowisko pracowników naukowo-dydaktycznych ani studentów Collegium Medicum. Rada Główna podnosi także kwestie podmiotowości pracowników i studentów wobec projektowanej zmiany. Chodzi m.in. o akceptację zmiany pracodawcy i jego statusu. Chodzi także o respektowanie wyborów studentów co do podjęcia studiów w UMK a nie UM w Bydgoszczy, co może mieć znaczenie chociażby dla renomy uczelni wydającej dyplom. Projektowana zmiana może także pociągać za sobą szereg konsekwencji związanych z organizacją dydaktyki w tych przypadkach, gdy kadra realizująca określone przedmioty czy moduły programowe wywodzi się spoza kadry Collegium Medicum. Nie rozwiązane pozostają także kwestie dotyczące umów o współpracy międzynarodowej czy zagranicznej wymiany studentów.

4. Ponadto Rada Główna podnosi kwestię powierzchowności rozwiązań przyjętych w projekcie Ustawy oraz ryzyko z tym związane (np. ustrój uniwersytetu, skład organów kolegialnych i jednoosobowych, struktura organizacyjna w części administracji i obsługi), co może prowadzić do zawiłych prawnie i faktycznie problemów w funkcjonowaniu zarówno UMK jak i UM.

Uchwałę otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Woźnicki